

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se ispolje frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vseučiliška debata

v poslanski zbornici dne 6. dec.

II. Govor dr. Ploja.

(Dalje.)

Gospoda moja! Mi nikakor ne negiramo potrebe, da se ustanovi italijansko vseučilišče. Želimo, da, kakor to mi zase zahtevamo, dobite tudi Vi najvišjo izobrazbo v svojem jeziku. Toda, da prihajate z argumentom, da se utegne vsled našega nujnega predloga, vsled naše zahteve odložiti ali zakasnit izpolnitev Vaše terjatve, to je po mojem mnenju vendar nekam nerazumljivo.

Vi pravite, da nam privoščite jugoslovansko univerzo. Gospoda! Tudi mi Vam od srca privoščimo italijansko univerzo, torej priznavamo drug drugemu resničnost in nujnost potrebe, da se ustanovi dva taka narodna zavoda. Z ozirom na to, se mi zdi, da se nam pač ni treba beliti glave glede prioritete v izpolnitvi te želje.

Ako je potreba izkazana, potem ima vlada dolžnost, ustanoviti taka izobraževališča. Vlada nima samo skrbeti za materialno blagostanje, ampak ima jednako merno skrbeti tudi za duševni blagor vseh narodov Avstrije. (Odobranje.)

Tu naj takoj izjavim, da smo mi le proti temu, da se to vseučilišče ustanovi v Trstu. V tem oziru se nečem spuščati v podrobnosti, pač pa naj opozorim gospode na članek v listu »Münchener Neueste Nachrichten« z dne 10. decembra 1901. Morda bo gospode zanimalo izvedeti, da porabljajo ta list mnogokrat gospodje iz ministerstva zunanjih del, da izrazijo tam svoje misli in nazore v neoficijalni obliki.

V tem članku, ki ima naslov »Dogodbe na dunajskem vseučilišču«, so namigbi, vsled katerih smo proti temu, da se italijansko vseučilišče ustanovi v Trstu, tako jasno in precizno razloženi, da jim nimam ničesar dodati in si le dovoljujem, opozarjati visoko zbornico na ta članek.

Omenim naj samo še naslednje: Slovenci imamo ob Adriji posebno misijo, mi imamo misijo čuvati vstrajno, da se ohrani integriteta Avstrije na jugu (Živahno odobravanje), mi imamo misijo varovati prestol Habsburžanov pred znanimi željami in prizadevanji od juga. (Pritrjevanje.)

Zdaj prihajamo h kratki izjavi poslanca vit. Jaworskega. Povedati mu moram, da nas je navdalo z bridkimi čutili dejstvo, da so gospodje poljskega kluba se povzpeli samo do tega, da so svoje nasprotje, ki nas je presenetilo, zavili v jako uljudno obliko.

Izjave načelnika poljskega kluba so take, da morajo znatno ohladiti dobro zazmerje in bratsko občevanje, katero smo vedno v najsrčnejši obliki skušali gojiti z gospodi Poljaki. Če je res, da je bilo potrebno, da bi mi v svrhu ozdravljenja parlamenta zapostavili naš nujni predlog, potem izjavljam: Parlament, v katerem se resne, dejanske in nujne kulturne potrebe meritorno ne razpravljajo in kjer se sedaj ne morejo izpolniti, to ni več parlament in tudi ni vreden, da zboruje v teh krasnih prostorih. (Živahno odobravanje.)

Zdaj prihajamo do prav za prav najhvaležnejšega dela cele razprave, do govora g. poslanca dr. Pommerja. (Veslost.) Tu se moram držati nekega kronološkega reda, ker bi mi bilo jako težko slediti temu zmedenemu, komičnemu in neumljivemu razvoju idej. (Veslost.)

Gospod tovariš dr. Pommer nam je pred vsem očital, da zahtevamo samo tri fakultete. Gospoda! Mi smo in hočemo biti realni politiki in nečemo svojih terjatev pretirati, tako da bi morali v naprej pričakovati, da se naša zahteva ne izpolni. V tem oziru si dovoljujem izpolniti vrzel v znanju poslanca Pommerja, da zahteva ustanovitve medicinske fakultete jako mnogo priprav ter provzroči velike stroške.

Za sedaj bomo popolnoma zadovoljni, ako dobimo vseučilišče s tremi fakultetami, če dobimo, kar imajo danes Črnovice. Čas, da bi se oglasili tudi z zahtevanjem medicinske fakultete, bi že prišel in opozarjam posl. Pommerja le na to, da je neke vrste medicinska visoka šola dlje časa že bila v Ljubljani in delovala z uspehom.

Gospod posl. Pommer je tudi na to opozarjal, da srbski dijaki nečajo ničesar vedeti o naši zahtevi glede ustanovitve jugoslovanskega vseučilišča. Z ozirom na to opozarjam visoko zbornico, da so naš nujni predlog podpisali člani gospodje zastopniki srbskega naroda v Cislitvanski.

Ta podpis je najboljšje jamstvo, da se srbski narod strinja z našo zahtevo. Ako igrajo zahteve dijaštva pri Vas, g. tovariš Pommer, tako veliko in pomembno ulogo, Vam lahko povemo, da gotovo tudi mi ne smatramo idej in želja dijakov kot nekaj, kar ni vredno uvaževanja.

Mlada kri, ki pulzira v dijaštvu, velika živahnost in časih znatna silovitost v mišljenju visokošolcev, je dobra gonilna sila, z ozirom na premišljenost, katere se drže poslanci posebno pri vprašanjih zlasti tako velikega in važnega pomena, kakor je vprašanje o ustanovitvi jugoslovanskega vseučilišča. Nazori učeče se mladine naše pa ne bodo nikdar sami odločevali, če ne najdejo odmeva v srcih naroda in njegovih zastopnikov. In to velja za izjavo srbskih visokošolcev.

Gosp. poslanec Pommer je govoril o nekem novoslovenskem jeziku, ki je vsakih deset let drugačen.

Gospoda moja! Tu moram g. poslanca Pommerja vendar opozoriti na Gothejeve besede: Kdor kakega tujega jezika ne pozna, ta tudi svojega jezika ne pozna. In Vi, g. tovariš Pommer, ste danes dokazali, da ne samo, da ne znate slovenski, nego da tudi svojega lastnega jezika ne znate. (Medklci.)

Gospoda! Pustite me izgovoriti, jaz Vam vse prav stvarno razložim. Spomnite se, kako se je nemški jezik preminjal, kaka je bila njegova usoda, dokler se je iz kancelijskega jezika 16. stoletja prelevila v pismeni jezik ter končno v 19. stoletju postala občevalni jezik. Ali vam morda niso znana prizadevanja Goethejeva, Bodmerjeva, Breitingerjeva, ki so hoteli nemški jezik očistiti in povzdigniti, da postane literaren jezik?

Prosim, spomnite se premnogih jezikovnih družb, zlasti one v Pegnitzu. V tej je bilo mnogo nemških besed skovanih. (Medklci dr. Pommerja.) Prosim, jaz nisem profesor literarne zgodovine, v dolžnost pa si štejem, popolniti Vašo nevednost v nemški literaturi, v kolikor mi je to mogoče. Vsekako je moje znanje večje, kakor Vaše.

Gospoda moja! Naj Vas tudi spomnim, s kako zaničljivimi besedami je kralj Friderik Veliki govoril in sodil o nemškem jeziku. Opozoril bi Vas tudi na prav zanimivo dogodbo. Avstrijski poslanik v Norimberku, baron Widmann ... (Medklci

Wolfraam Eschenbachski) ... Prosim za časa Hohenstaufov je bil nemški literarni jezik jako razvit, potem pa je prišel veliki propad in je bilo v Nemčiji več narječij kakor v vseh slovanskih jezikih skupaj ... (Velik hrup. — Živahni medklci.) Le pustite me izgovoriti. (Medklci dr. Pommerja.) Vidim, da tovariš Pommerju ni pomagati. (Veslost.) Avstrijski poslanik v Norimberku, baron Widmann ... (Živahni medklci) je pismeno v najspostljivejših izrazih naprosil Gellerta, naj mu popravlja pisma in mu pomore do boljše nemščine in do boljšega nemškega sloga. To se je zgodilo v drugi polovici XVIII. stoletja.

Glejte, ti visoki krogi so tako slabo nemški znali, da je moral g. poslanik prositi pesnika Gellerta, naj ga nemški uči. In potem mislite, da je kaj posebnega, če naše kmetsko prebivalstvo pismenega jezika, ki se je, kakor ob sebi umljivo, tekom let ravno tako razvijal, kakor Vaš nemški jezik, popolnoma ne razume.

Gospoda! Jaz bi Vas pozval, dati kakemu kmetu na Gornjem Štajerskem kak sodni odlok ali kako ne povsem znastveno pisano knjigo (Jako dobro!) in potem kmeta vprašati, koliko je te knjige razumel.

Kmetško prebivalstvo, kakor sploh vse prebivalstvo, ki ni študiralo, ima le majhen besedni zaklad, ker že s tem popolnoma izhaja. Sicer pa se lahko sklicujem na to, da imamo Slovenci v Celovcu družbo sv. Mohorja, ki ima 78.000 članov in daje vsako leto svojim članom vsaj po šest knjig različne, tudi znanstvene vsebine. To dejstvo priča, da najmanj vsak osemnajsti Slovenec, vstevši žene in otroke, šest slovenskih knjig čita. Prosim, gospodje, pokažite Vi kako tako društvo, ki ima take uspehe. (Konec priu.)

V Ljubljani, 18. decembra.

Vsa resnoba položaja.

Ministrski predsednik dr. pl. Koerber je na interpelacijo posl. Bareutherja in njegovih vsenemških tovarišev naglo odgovoril. Interpelantje so hoteli vedeti, ali je Koerber grozil z drž. prevratom z dovoljenjem in pritrdilom krone. Koerber je nato odgovoril, da se krone ne sme potezati v diskusijo, da pa je v svojem zadnjem govoru podal docela resnično sliko o položaju ter da je pojasnil brez zadržka in odkritosrčno vso resnobo položaja. To da je bila njegova dolžnost ter da nosi za svoj govor vso odgovornost. Zbornica je ministrskemu predsedniku ploskala. Vsenemci in nemški nacionalci so hoteli, da se o tem odgovoru Koerberja otvori v parlamentu debata, a za predlog je glasovalo samo 23 poslancev. Zbornica ne potrebuje torej nobenih nadaljnjih pojasnil ter je preverjena, da je položaj res tako resen, kakor ga je naslikal Koerber. Posl. Liechtenstein je na nekem shodu izjavil, da kršč. socialci podpišejo vsako Koerberjevo besedo, isto so izjavili tudi drugi klerikalni poslanci Vsenemci pa so drugega mnenja ter so prouzročili radi glasovanja o Bareutherjevem predlogu proti drugim nemškim strankam hrupne prizore, ki so dokazali iznova, da vlada med nemškimi strankami tudi vzlic resnobi položaja velika nesloga.

„Vsenemška zveza“ v Berlinu.

Avstrijski Vsenemci imajo svoje središče v berlinskem društvu, ki se imenuje

»Alldeutscher Verband«. Iz srede tega društva, ki šteje 30.000 članov, najodličnejših pruskih aristokratov, drž. poslancev vseučiliških profesorjev, pisateljev, žurnalistev in umetnikov, iz srede te zveze dobivajo avstrijski Nemci velike denarne podpore, vsenemške agitatorske brošure i. t. d. O tendencah te zveze govori najjasnejše sklep zadnjega zborovanja. Sklenilo se je naprositi kancelarja Bülowa naj odgovori na protipruske demonstracije v Avstriji z ostrim nastopom proti narodnopoljskim težnjam v Nemčiji. Bülow naj ukaže še brezobzirneje postopati proti pruskim Poljakom ter se naj ne ozira več na avstrijsko vlado, ki te protipruske demonstrante ne le trpi, nego tudi molče podpira. Avstrijskih govornikov naj velikonemška vlada v njihovih predavanjih o avstrijskih razmerah ne ovira več, saj je vedenje avstrijske vlade proti zvezi z Nemčijo. Vsenemška zveza, ki izdaja svoje glasilo »Alldeutscher Verband«, zahteva torej, naj nastopi nemški kancelar Bülow proti avstrijski vladi ter naj pruske Poljake zatira še hujše. Ta list deluje za razširjenje Nemčije, izdaja zemljevide, na katerih so avstrijske pokrajine že velikonemške, piše o zjedinenju vseh Nemcev v Evropi ter o razvalinah Avstro-Ogrske. Ker nemška vlada takega lista ne zatara, nego dovoljuje, da so v društvu celó politično vplivni aristokrati, drž. uradniki in vseučiliški profesorji, je očitno, da pruska vlada z načeli tega društva in njegovega glasila simpatizuje. »Agence Havas« je poročala, da je nastal med berlinskim in dunajskim kabinetom razkol. »Post« pa to vest zanika in prereka, češ da se sloga ni zrušila in da ostane kurz velikonemške politike tudi po protipruskih demonstracijah neizpremenjen. Tudi »National Zeitung« in »Kreuzzeitung« pišeta, da se spletkarjenje proti prijateljstvu Nemčije in Avsto-Ogrske ni posrečilo ter da se namera pruskih Poljakov, vzbuditi revolucijo za osvoboditev Slovanov v Nemčiji, ni obnesla.

Vojna v Južni Afriki.

Zopet senzacionalna vest! Iz Bruslja poročajo, da je predsednik Krüger ponudil Angliji okraj Whitwaterrand, kjer so zlati rudokopi, ako priznajo Burom neodvisnost. Zagotavlja se, da je ta vest docela resnična. Morda je posledica nedavno sporočenega posredovanja neimenovanih vele-vlastij in brzogovnega dogovarjanja Krügerja z voditelji Buri. O resničnosti tega poročila vsekakor smemo dvomiti. Iz Londona poročajo, da je operacija Bruce Hamiltona in Mackenzieja, ki sta 13. t. m. pri Witkranssu z uspehom naskočila taborišče Piet Viljoensa, začetek velikih kombiniranih operacij proti Bothi. Baje prevzame Kitchener sam vodstvo teh operacij sedaj, ko je prevzel v Pretorijo dospeli Jan Hamilton štabno šefstvo. Kitchener hoče torej iznova sam ujeti in pobiti Bothove čete. Buri so baje većinoma zgnani v jugovshodnji kot Transvaala, odkoder se ne morejo ganiti, ker so obdani s stražami v block-hišah. Vsa pozornost Angležev je osredotočena sedaj na to ozemlje, katero mejé proti vshodu Swaziland, proti jugu natalaska železnica in vryheidska linija block-hiš, proti severju pa proga v Delagoo in proti zahodu heidelbergška blockhaus-linija. V tem okraju se torej začne velika gonja proti Bothi, ki je bil baje pri Luneburgu v levo nogo ustreljen in nevarno ranjen. Angleži bi ga bili

ujeli, ako bi se ne bil baje skril v grmovje. Kje je sedaj, pa baje še njegovi ljudje ne vedo (!). V tistem, za Botho nesrečnem boju so ujeli Angleži baje 80 Burov. Pri Heilbronu pa so konjeniki polkovnika Remingtona in Wilsona ujeli 22 Burov. Kanadska vlada pošlje Angliji 900 mož v Južno Afriko. V severnem Transvaalu sta Colenbranders in Dawkins ujela burskega vodjo Badenhorsta, njegova dva pobočnika in podpoveljnika Laroseja, 10 mož in Bothovega pobočnika Devosa, ki je bil poslan iz Ermela po konje. Tako poročajo angleški listi zopet več manjših uspehov v tolažbo potrlih in vojne sitih rojakov.

Shod za vseučilišče.

Na shod, ki se je vršil v nedeljo, 1. decembra, v »Mestnem domu« so došli še naslednji brzojavni pozdravi:

Škofeljca: Živele današnje zborovalke in zborovalci! Bog oživi slovensko univerzo v Ljubljani! — Naprednjaki iz Škofljice.

Šoštanj: Da bi nam bilo kmalo mogoče doživeti otvoritve novega, za naš narod velevažnega zavoda želi — Občinski odbor Šoštanjski.

Šoštanj: Okrajni odbor Šoštanjski pozdravlja izborna idejo, koja se danes zastopa in želi najlepšega uspeha!

Šoštanj: Hrabrim boriteljem za procvit naroda kličejo grogoviti »Slava«.

— Šoštanjski Slovenci.

Trojane: Živeli zaščitniki pravične stvari! Živela slovenska univerza! — Trojančanje.

Trst: Pristrčno pozdravljam vse zbrane, želeč najboljšega uspeha. — Spinčić.

Trst: Tržaški Slovenci, zbrani na javnem shodu, zahtevajoči slovenske ljudske in srednje šole v Trstu, pridružujejo se navdušeno tudi zahtevi za jugoslovansko vseučilišče ter pozdravljajo pristrčno meščane naše metropole, združene v poslednji namen v bratski slogi. — Mandić.

Sv. Ivan pri Trstu: Živelo jugoslovansko vseučilišče in njega sedež bela Ljubljana! — Poslanec Vatovec in drugi.

Trst: Slovenski delavci združeni kličejo enoglasno slava in dober uspeh za bodoče vseučilišče v Ljubljani. — Tržaško podporno in bralno društvo »Trst«.

Trst: Vneta za duševni napredek našega naroda kliče vam pogumno naprej! — Šentjakobska čitalnica v Trstu.

Sv. Ivan pri Trstu: Od stololpe Prage do morja adrijskega naj razlega se naš bojni klic! Sovražnik mora pasti, kulturni dom naš zrasti. — Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda.

Trst: Sijajni manifestaciji slovenskega ženstva za slovensko vseučilišče se pridružuje — Uredništvo »Slovenke«.

Trst: Navdušeno se pridružuje sklepom — Odbor sv. Nikolaja.

Trst: Živela jugoslovanska univerza v Ljubljani! Vedno naprej! Na zdar! — Odvetnik dr. Truden.

(Dalje prih.)

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 17. decembra.

Seji je predsedoval župan Hribar. Overovateljema zapisnika sta bila imenovana občinska svetnika Lenče in Gorše.

Župan je povabil občinske svetnike na božičnico prostovoljnega gasilnega društva, ki bo 26. decembra v dvorani »Mestnega doma« terje naznanil, da je občinski svetnik dr. Hudnik odložil svoj mandat. Župan je omenil, da je bil dr. Hudnik jako delaven član obč. sveta in se je zlasti veliko trudil v stavbinskem odseku. Obč. svet je župana pooblastil, da izreče dr. Hudniku zahvalo za njegovo delovanje v obč. svetu.

Nadalje je župan prečital dopis odvetnika dr. Trillerja, s katerim ta naznaja, da je porotno sodišče obsodilo izdajatelja »Slovenca« dr. Lampeta in odgovornega urednika Rakovca, rabi razžaljenja obč. svetnikov in župana Hribarja. Župan je pripomnil, da so obč. svetniki in on s tem dobili zadoščenje za storjene jim krivice; izrekel pa tudi svoje prepričanje, da »Slovenec« svoje taktike ne bo premenil, nego po stari navadi z zavijanj in podti-

kanji skušal ščuvati občinstvo proti obč. zastopu. »Slovenca« se je pred sodiščem užgal pechat sramote, ter je s tem občinski svet dobil satisfakcijo, mestni ubožci pa tudi dobe prav lepo svoto. (Pritrjevanje).

Predno je občinski svet prestopil na dnevni red, se je obč. svetnik dr. Kušar oglašil za nujni predlog v zadevi vseučilišča v Ljubljani ter nujnost tega predloga utemeljil zlasti s tem, da se v kratkem snide deželni zbor kranjski, v katerem bo na vsak način treba, zopet sprožiti vseučiliško vprašanje.

Obč. svet je nujnost odobril, na kar je dr. Kušar svoj predlog meritorno takole utemeljeval:

Vseučiliško vprašanje je v kulturnem pogledu za slovenski narod gotovo najbolj pereče vprašanje, je pa isto tudi za našo belo Ljubljano tacega pomena, da ga mestni zastop niti najmanjše ne sme pustiti v nemar.

Slovenci smo majhen narod po številu; nikdar pa ne smemo pozabiti, da nismo najslabša veja na mogočni slovanski lipi in nikdar nam ni treba pozabiti, da nismo najmanjši narod v državi in da tvorimo v zvezi z drugimi slovanskimi narodi večino prebivalstva v cesarski Avstriji. Vsaka vlada v pravični državi mora biti napram vsem državljanom, torej napram vsem svojim narodom jednako skrbna in ljubeča mati, kajti na cesarskih vratih stoji zapisano: »Justitia fundamentum regnorum«. Slovenski narod bi se sam sebi in drugim lagal, če bi dejal, da se mu ne godi kakor zaničevani pastorki. In vendar imamo do svoje vlade iste pravice, kakor jih imajo in tudi uživajo srečnejši naši sosedje Nemci.

Naš narodni ponos in pa skrb za narodov obstanek nam pa veli, da zahtevajmo enakih pravic od svoje vlade, ker nosimo tudi jednake dolžnosti v blagu in v krvi.

Narod, iz kojega so se rodili možje učenjaki svetovne slave kakor Vega, Kopitar, Prešeren, Kranjc, Miklošič in ki so s svojo učenostjo pomagali množiti zaklad vede ne svojemu, nego tujemu narodu, tak narod je opravičen zahtevati, da se mu od strani vlade podajo vsa sredstva za nadaljni kulturni razvoj, tak narod ni dolžan trpeti zaničevanja in zatiranja, tak narod ni dolžan pobirati drobtinice izpod bogato obložene mize tam, kjer mu gre cel kos kruha, z jedne besede, slovenski narod ima naravno pravico zahtevati od vlade, da mu ustanovi najvišje izobraževalno sredstvo, da mu da vseučilišče v Ljubljani.

Sedaj pa pogledjmo, kako je vlada v tem eminentno kulturnem slovenskem vprašanju postopala.

Ramo ob rami stal je naš naučni minister v boju s tistimi nemškimi poslanci, ki so na uprav brutalen način pokopali dotični predlog slovenskih poslancev. Ne z znanostjo, ne s temeljitostjo, s katero se oholi nemški narod tako rad ponaša, ampak s plitvimi frazami, surovimi šalami, z nedostojnim zasmehovanjem pobijal je cvet avstrijskega nemštva predlog izključno kulturnega pomena. In najboljši zaveznik takim elementom bil je baš naučni minister dr. Hartel.

Nemec, ki ima v naši državi vsega v izobilju, ki ima za svoj razvoj vsega, kar si more poželeti, Nemec, kojemu so vrata do izobrazbe, do znanosti in učenosti na stečaj odprta, isti Nemec v svoji »pravičnosti«, sit venia verbo revnejšemu sosedu ne privošči niti mrvice kruha, ampak ga radi tega celo zasmehuje in sramoti.

Obžalovati je našo vlado, da se more takorekoč pod njeno zaščito na tak način kratiti celi skupini enakopravnih državljanov po osnovnih zakonih zajamčena pravica.

Toda, če mislijo Nemci, da so s tem svojim klavnim nastopom slovensko vseučiliško vprašanje enkrat za vselej pobili in pokopali, se motijo in sicer temeljito motijo. Čim krutejša sila, tem hujša protisila, tem jačji odpor.

Slovenec in ž njim ves slovanski jug vseučilišča v Ljubljani ne bode zbrisal raz desko svojih upravičenih zahtev. Ne prosili, ampak tirjali, glasno tirjali bomo svojih pravic, toliko časa, dokler naša pravična stvar ne zmaga. Če smo državi dobri za vojake in davke, potem jej moramo biti tudi glede šol enakovredni.

Le na podlagi pravičnosti je obstoj države zasnovan in zagotovljen.

In kadar bodo najvišji krogi uvideli, da se sicer malemu, toda krepkemu in poštenemu ter cesarju udanemu narodu slovenskemu godi taka krivica, da se mu odreka celo pravica do najvišje izobrazbe, da se mu tedaj odreka narodov obstoj, potem se bode gotovo tudi naši upravičeni zahtevi ustreglo.

V to svrhu pa moramo trkati in trkati, dokler se nam ne odpre in ustreže, niti najmanjše ne smemo odnehati, ampak glasno in povsod zastopati to kar nam gre po božjih in cesarskih postavah.

V to svrhu predlagam:

Slavni občinski svet skleni.

I. Vprašanje glede vseučilišča v Ljubljani je, uvažuje njega eminentno kulturno važnost za ves slovenski narod v obče in gospodarski pomen za Ljubljano posebej, naj pozornejšo zasledovati in pospeševati do končne povoljne rešitve; v to izvoljeni vseučiliščni odsek naj v to svrhu čim preje stopi v dotiko z deželnim zborom kranjskim in vsemi slovanskimi in jugoslovanskimi državnimi poslanci ter potem od časa do časa mestnemu zastopu poroča.

Deželnima poslancema mesta Ljubljane se naroča, da predlog glede ljubljanskega vseučilišča takoj v prihodnjem zasedanju deželnega zbora obnovita ter storita vse potrebne korake za iatega ugodno rešitev.

III. Slovenskim državnim poslancem se izreka zahvala na tozadevnem odločnem nastopu s prošnjo, naj so vedno pripravljeni s temeljitimi, pa tudi rezkimi in odločnimi govori zastopati v državnem zboru pereče te slovensko vprašanje.

IV. Slovenski akademski mladini se priporoča vstrajnost in odločnost ter nemahljivo, krepko zasopanje zahteve po slovenskem vseučilišču.

Obč. svetniki kakor na galeriji mnogoštevilno zbrani poslušalci so izvajanjem dr. Kušarja tako mej govorom samim kakor ob koncu burno in navdušeno pritjevali. Predlog je bil soglasno sprejet.

Po poročilu mestnega komisarja Semena je obč. svet dovolil uporabo mestne ljudske kopeli v Kolodvorskih ulicah. Dovoljenje se je dalo naknadno zaradi formalnosti, kajti kopel se rabi že skoro dve leti — mimogrede omenjeno, jo rabijo najmanj tisti, katerim je v prvi vrsti namenjena.

Po poročilu obč. svet. dr. Starèta se je odobril sklep upravnega odseka mestne hranilnice, kupiti Šupevčevo hišo v Prešernovih ulicah za svoto 76.000 K, na katerem prostoru se zgradi za hranilnico lastno poslopje. Regulačni zaklad plača mestni hranilnici 2.000 K za svet, ki ga odstopi za regulacijo Prešernovih ulic, tako da velja ta svet hranilnico le 56.000 K.

Po poročilu obč. svet. dr. Starèta se je vdovi policijskega nadstražnika Antona Potokarja priznala preskrbnina, posmrtna četrt in vzgojevalnica za osmero nepreskrbljenih njenih otrok.

O prošnji Elizabetne otroške bolnice za prispevek k zgradbi nove ograje ob Elizabetini cesti je poročal obč. svetnik Lenče in predlagal, naj se dovoli 300 K. Obč. svetnik dr. Starè je opozoril, da bo ograja stala 2600 gld., naj se torej dovoli vsaj 500 K. Obč. svet. Kozak je predlagal 600 K, kateremu predlogu se je pridružil dr. Starè. Župan je omenil, da daje občina vsako leto 1000 K podpore. Sprejet je bil predlog obč. svet. Kozaka.

Po poročilu obč. svet. dr. Požarja se je sklenilo napraviti pred hišo Marije Spreitzerjeve v Slomškovih ulicah asfaltni trotoar na občinske stroške, za kar rečena posestnica mestu nekaj sveta odstopi.

Po poročilu obč. svet. Prosenca se je dovolilo 120 kron za natis slike ljubljanskega mesta v knjigi »Hotelführer durch die österr. Reichsländer«.

Obč. svet. dr. Požar je poročal o odkupu za regulacijo Miklošičeve ceste in Frančiškanskih ulic potrebnega prej Piklovega sveta. Dr. Gregorič je pripravljen odstopiti potrebni svet in zahteva za štirjaški meter 20 kron. Ker mestu ne kaže sprejeti teh pogojev, nego je v mestnem interesu počakati, da se svet parcelira, je bila ponudba dr. Gregoriča odklonjena.

Pri ti priliki se je vnela živahna razprava glede podraževanja stanovanj.

Obč. svet. Subić je izrazil svoje veselje, da hoče dr. Gregorič, oziroma Ljudska posojilnica kaj zidati. Veselje do zidanja je bilo že povsem izginilo. Morebiti je bil povod temu to, da je poklicani faktor, društvo hišnih posestnikov, pošiljalo med svet mile tožbe, da je stališče hišnih posestnikov tako obupno, da jim ni več izhajati. Kdor je to čital, je res mislil, da ga ni večjega reveža. Sedaj pa je predsednik tega društva sam desavouiral te tožbe. Predsednik hoče sam zidati, torej se vendar še izplača zidati hiše. Pozdraviti je pa to tudi zategadelj, ker zelo primanjkuje stanovanj, in človek, ko se zjutraj zbudi, ne ve, če je še za tisto ceno v hiši, kakor dan poprej. Nekateri hišni posestniki so začeli najemščino zviševati. Pripoznati se mora, da je zvišanje dostikrat upravičeno. Ako hišni posestnik v svoji hiši kaj stori, ako kaj popravi, je naravno, da več zahteva. A razni hišni posestniki zvišujejo najemščino, ne da bi bili kaj storili, ne da bi imeli kak vzrok. Tako sta v nekih ozkih ulicah blizu deželnega muzeja dva posestnika podražila stanovanja od 40 K naprej, jeden kar za 30%. Tudi v Wolfovih ulicah, na Rimski cesti, na Sv. Petra nasipu, na Sv. Jakoba trgu so nekateri posestniki najemščine neopravičeno zvišali. V Šelenburgovih ulicah se je najemščina za neko prodajalno zvišala za 100 K. Na Bregu so lastnice neke zastarele hiše vse najemščine povišale, dasi niso ne enega žeblja zabile. Neko revno pritlično stanovanje so zvišale za 40 K, druga stanovanja pa za več, jedno celo za 200 K. V Gradiščah je hišna posestnica prišla k neki stranki, češ, da se jej ponuja letnih 100 K več za tisto stanovanje. Stranka je, četudi nevoljna, se udala, da bo več plačala. Ko je videla hišna posestnica nevoljo stranke, je rekla: No, da ne boste tako kislega obraza delali, bom pa vsem strankam v hiši povišala najemščino, vsaki za 100 K. Ker je sedaj predsednik društva hišnih posestnikov jako energično nastopil proti tistim, ki neopravičeno zvišujejo najemščino ter celo zagrozil, da se imena teh hišnih posestnikov naznanijo vladi, je očitno, da je stvar dospela že jako visoko. Predsednik društva hišnih posestnikov je pri tisti priliki tudi povedal, da cirkulira po Ljubljani pola, naj vlada nič več ne odpiše od danih posojil. To je iskreno obžalovati, ker je to generalna obtožba, ter kot taka krivična. Večina hišnih posestnikov postopa lojalno in se razume s strankami in le posamezni slučajji so, radi katerih se čujejo opravičene pritožbe. Govornik je izjavil, da bo v prihodnje, če pojde za olajšave hišnim posestnikom, vedno uravnaval svoje glasovanje po tem, kako dotični hišni posestnik ravna z najemščino in glasoval proti vsaki olajšavi, ter pridobil za to tudi kacega tovariša, če je dotični hišni posestnik najemščino neopravičeno zvišal. Vsled povišanja najemščin se boje ljudje priti v Ljubljano, saj stanujejo še v Gradcu ceneje, kakor tu. Take razmere so gotovo nenormalne in jih je govornik omenil, ker je to v interesu mesta in tistih, ki sicer nimajo svojih hiš, pa so končno vendar ljudje.

Obč. svet. Predovič je rekel, da mu žilica ne pusti, molčati na predgovornikova izvajanja, in se je z veliko vnemo zavzel za hišne posestnike. Protestiral je proti temu, da obč. svetnik Subić odreka hišnim posestnikom pravico, zvišati najemščino, češ, hišni posestniki ne morejo živeti, če ne povišajo najemščin, češ, da hiše nič ne nesejo. Ako zviša hišni posestnik najemščino za desetak, mora dati polovico za davek. Hišni posestnik je najbolj preganjan mestjan, vedno ga rubijo. Stranke zahtevajo vsak dan kaj drugega, a če se jim ustreže in najemščina poviša se pa pritožujejo. Jaz imam, je rekel govornik, 88 strank, pa se ne upam od najemščine živeti.

Obč. svet. Lenče je obsodil neopravičeno zviševanje, pripomnil pa, da stranke same ponujajo večje najemščine, a kje je hišni posestnik, ki bi take ponudbe ne sprejel (Predovič: Res je, res je!) Vrh tega se mora upoštevati, da hišne posestnike 3% posojilo tako teži, (Predovič: Morj) da morajo zvišati najemščine, če naj bodo posestniki in ne hišniki.

Obč. svet. Prosenc je izrekel svoje zadovoljstvo, da se je stvar sprožila. Če ima Predovič 88 strank, pa si ne upa živeti, kako morejo živeti tisti obrtniki, ki nimajo hiše?

Debatu je zaključil obč. svet. Šubio, ki je opozoril, da je grajal samo neopravičena zvišanja najemščin, sicer pa povdarjal, da večina hišnih posestnikov ni taka, kakor tisti, katere je navedel.

Obč. svet. dr. Požar je poročal o prošnji »Dramatičnega društva« za izredno podporo. »Dramatično društvo« je dobivalo več let izredne podpore 5000 K, tudi lani, za letos pa se mu ni dovolila. Društvo se mora hudo boriti, kakor sploh vsa gledališča, dasi pri nas ni ravnatelj, ki bi vlekl ministrske plače ali prežali na masten dobiček, nego opravlja direktorske posle odbor brezplačno in poštredno. Dovolilo se je izredne podpore 5000 K.

Po poročilu istega poročevalca sta se dve parceli bivše civilne bolnice prodali kamnoseku Vodniku.

Priziva Palusovih dedičev in Luke Šabca v stavbinskih zadevah sta bila odklonjena. (Počevalec obč. svet. Žužek.)

O otvoritvi mestne jubilejske ubožnice v Vodmatu je poročal občinski svet. Lenče. Ubožnica se otvori 31. decembra. Po dolgi specialni razpravi sta bila odobrena tudi hišni red in poslovnik za nadzornika in upravitelja. Nadzornik bo mestni pol. komisar Robida.

Podžupan dr. vit. Bleiweis je poročal o predlogu, naj se opoldanski čas naznanja s strelom na Gradu in je predlagal, naj se odkloni. To se je tudi zgodilo v zvezi z umestnim pripomnjam obč. svet. Šubica.

Zdravniško poslovanje v novi jubilejski ubožnici se je uredilo po predlogih poročevalca obč. svet. Grošeljca.

Obč. svet. dr. Stare je poročal o nakupu hiš Pohlavine ustanove v Krakovem. Sklenilo se je kupiti le toliko sveta (po 12 K m²) kolikor ga je treba za regulacijo Emonske ceste. Mestna občina odda od Črnetove ustanove toliko sveta 12 K m² kolikor treba za zgradbo ustanovne hiše.

Ostale točke dnevnega reda so se deloma rešile v tajni seji, deloma pridejo na vrsto v prihodnji javni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. decembra.

— **Osebnosti.** Okrajni glavar v Vološki g. I. vitez Scarpa je premeščen v Lošinj, torej prav očitno degradiran. Uzrok premeščenju ni znan. Na njegovo mesto pride g. dr. Alfred vitez Manussi, ki si je, ko je prej služboval v Voloski, pridobil splošne simpatije.

— **Za vseučilišče v Ljubljani** so mestnemu magistratu na ministrstvo naslovljene peticijske poslane: občini Mavlinje in Zagorje ob Savi ter »Narodna hranilnica in posojilnica« v Radečah pri Zidanem mostu.

— **Za vseučilišče v Ljubljani** odposlala sta prošnji na državni zbor in na naučno ministrstvo slovenjebistriško društvo in učiteljsko gornjepolskavsko šolo.

— **Študentov shod.** »Slovenec« bi rad natvezil ljudem, da se je nedeljske predstave dr. Študentov shod, »Kato-liškemu domu« udeležilo 400 ljudi in da je bilo tudi meščanstvo častno zastopano. Mi smo pripravljene vsak čas po pričah dokazati, da udeležba na tem shodu ni bila nič večja, nego smo mi poročali. Naši zaupniki, ki smo jih spravili na shod, so natančno šteli in prisežejo na to, kar smo poročali. Sicer pa naj v popolnili našega poročila še dostavimo, da je bilo na galeriji samo 14 oseb in tudi v dvorani je bilo zadaj še dosti prostora. In meščanstva! Ne enega meščana ni bilo na shodu. »Slovenec« naj navede imena tistih meščanov, ki so se shoda udeležili, pa bo občinstvo videlo, pri čem da je. Sicer pa vsakdo umeva, čemu bi rad »Slovenec« nafilal občinstvo, čemu taji in prikriva, da je bil shod reven: Študentov barka se potaplja in ker je drugače ni rešiti, jo hočejo rešiti s — švindlom.

— **Vrhunec brezvestnosti.** »Slovenec« je včeraj priobčil naslednjo brzojavko iz Zagreba: »Tukaj grozni valovi potres ob 3. uri 16 minut popoldne. Središče: Prilaz in Frankopanska

ulica. Dimniki se rušijo, stropi padajo, ljudstvo beži iz hiš. Smer od juga proti severu. Strašno bobnenje.« — Ta telegram je vznemiril celo Ljubljano. Vse je bilo pokonci. Mi smo takoj vprašali na Dunaju, če je c. kr. korespondenčni urad dobil kako obvestilo, in smo izvedeli, da ničesar ni dobil. Tedaj smo koj uganili, da je »Slovenec« silno pretiraval, kajti, če bi se bila primerila taka katastrofa, kakor jo je »Slovenec« naznanil, bi se bilo to gotovo takoj sporočilo po vsem svetu. Ker so ljudje kar trumoma prihajali v naše uredništvo vpraševati, smo jih mirili, da je »Slovenec« pretiraval. Seveda je bilo v zvezi temu vse mesto v strahu.

Ljubljancem tiči pač strah pred potresom v kosteh, saj so sami poskusili, kaka grozota je potres. Vrh tega ima Ljubljana nebroj vsakovrstnih, kupčijskih, rodbinskih in drugih zvez z Zagrebom. »Slovenec« poročilo je naredilo utis, da se je v Zagrebu primerila taka nesreča kakor v Ljubljani. »Dimniki se rušijo, stropi padajo, ljudje beže iz hiš« — kaj se more še hujšega zgoditi. Koder potrese stropje, so tudi ljudje poškodovani, če ne ubiti, tam je nastala katastrofa, ki je uničila mnogo premoženja — tako je ugibala vsa Ljubljana ter trepetala, da pride potres tudi sem. V mnogih hišah so danes gorele celo noči luči, ker so se ljudje bali potresa. Poznamo čislano gospo, čigar jedina hči je v Zagrebu omožena. Kakšno noč je imel stari ta gospod, kake skrbi je imela njegova bolna gospa, ko ni bilo vesti, kaj je s hčerjo in z njenimi otroci! Takih slučajev je bilo več in vsega tega je bilo krivo silno pretirano »Slovenec« poročilo. Resnica je, da je bil včeraj v Zagrebu potres. Jeden sunek je bil precej močan, tako da so se ljudje ustrašili, drugi sunki so bili bolj lahki. O kaki paniki še govora ni in tudi dimniki se niso rušili, ne stropi podirali. V pismu, ki ga je pisala v Zagrebu živeča ljubljanska dama, je rečeno, da je bil potres močan in da so se ga ljudje bolj vstrašili, kakor je bilo opravičeno, škode pa da ni bilo nobene. Uradno poročilo ogrskega korespondenčnega urada pravi, da je škoda neznatna in da je le nekaj opek odletelo s streh. Današnji dunajski listi imajo tudi jako nališpana, na senzacijo preračunjena poročila, a iz njih se vendar vidi, da se ni primerila nikaka katastrofa, kakor jo je »Slovenec« naznanil. Obrnili smo se tudi na uredništvo »Obzora« in ta nam brzojavljajo: »Sunek je bil močan in vertikalni; trajal je šest sekund; škoda ni nobene, nesreče nobene.« — Ne bomo preiskovali, ali je »Slovenec« res dobil tako silno pretirano poročilo iz Zagreba ali je dobljeno poročilo nališpal, na bi napravil večjo senzacijo in večji — dobiček, gotovo pa je, da je tako poročanje z ozirom na razmere v Ljubljani skrajno brezvestno in bi pač dotični, ki je kriv tega poročila, s katerim je zbegal celo mesto, zaslužil, da se mu ušesa eksemplarično navijejo.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutri, v četrtek se igra prvičkrat v sezoni prekrasna G. Hauptmanova drama s petjem »Hanice« pot v nebesa, v kateri ima gđc. Rückova glavno vlogo. Lani je bila ta drama najlepše vpriporjena in najdovršenejša igrana. Po »Hanici« se igra prvičkrat v sezoni velicabavna veseloigra »Ženski jok«. V soboto, dne 21. t. m. je premijera opere »Smiljana«, katero je zložil naš rojak g. F. S. Vilhar ter jo posvetil svojem strijcu, g. Iv. Vilharju. Opera je najskrbnejše pripravljena in imajo v njej posla — razun gđc. Noemi — vse naše operne moči. Mesto bolnega g. režiserja Jos. Nollija vpripori opero g. Verovšek. Vsebinsko libreta prinesemo jutri v podlistku.

— **Slovensko gledališče.** Si-noči se je ponavljala prelepa Roseggerjeva ljudska drama »Na sodni dan« pred — praznim gledališčem. Igralo se je kakor prvič ter so se odlikovali zopet g. rež. Dobrovolny, g. rež. Verovšek, ki je moral v zadnjem hipu prevzeti še tretjo vlogo v tej drami, gđc. Rückova, gđc. Terševa, g. Deyl in g. Perdan.

— **Veselica v korist družbe sv. Cirila in Metoda,** ki jo priredita združena odbora šenklaške in šentjakobske podružnice dne 5. januarja, se bo vršila v Sokolovi telovadnici v »Na-

rodnem domu«, ki je, kakor se je pre-mnogokrat izkazalo, najpripravnější za take priredbe in se zamorejo v njej veselice večjega obsega najlepše razviti.

— **Narodne čitalnice v Ljubljani** občni zbor bo v nedeljo, dne 22. decembra ob 11. uri dopoldne v mali dvorani »Narodnega doma«.

— **Zdravniška zbornica kranjska** zborovala bo v soboto dne 21. dec. ob 5¹/₂ uri popoldan v zborničnih prostorih (deželna bolnica). Dnevni red: 1. Naznanila predsedništva. 2. Računski zaključek za leto 1901 in proračun za 1902. 3. Določitev zborničnega prispevka za leto 1902. 4. Volitev v zdravniško zbornico za dobo 1902—1905. (Razgovor). 5. Slučajni predlogi, ki se pa morajo naj kasneje izročiti pet dni pred sejo predsedništva.

— **Gremij kranjskih lekar-narjev** ima dne 21. t. m. svoj občni zbor.

— **Božičnica I. in II. mestnega slov. otroškega vrtca** vrši se v četrtek, 19. t. m., ob 4. uri v veliki dvorani »Mestnega doma«. Vodstvo obeh zavodov vabi tem potom najljudnejše vse dobrot-nike in prijatelje otrok, zlasti učiteljsvo k tej slavnosti.

— **V posvarilo župnika Ce-meta.** Iz Dola se nam piše: »Slov. Na-rod« je župnika Cmeta, ker mu je oči-tal nenasitna poželjivost do ofra pri po-roki in lenobo v njegovem duhovskem po-klicu, tako razburil, da smo se v resnici bali, da se je možu zmešalo. Razsajal je prvo adventno nedeljo raz leco, da se je njegov hreščeci glas na daleč razlegel. Penil se je, kakor bi imel žajfo v ustah, tolkel z rokami in z nogami da so se pod leco stoječi poslušalci umikali, boječ se, da z nogami dno lece izbije, in pod njo stoječe potlači. Rotil je, da naj se prekliče, kar se je o njem govorilo, češ, da je to tako velik greh, če kdo čez svo-jega dušnega pastirja kaj reče. Tudi če kdo opravičeno kaj reče, mu ne more ne škof, ne kardinal in celo ne sam pa-pež odveze dati!! Potem pa je dejal župnik: »Vi še ne veste, kako je vaš dušni pastir ljubezniv, dobitljiv in usmiljenega srca«. Tukaj ste se, gosp. župnik, pa dobro zmotili. Kaj si pa zamorete v dokaz svoje dobrotljivosti in usmiljenosti naštevati? Mogoče si svoje zamujene mrlje v za-slugo štejete? Ali mogoče revežem kaj pomagata, kakor ste ubogi udovi iz Medvod in njenim sedmerim otročičem pomagali? S takimi dobrotami se nikar ne ponašajte, ker vpijejo v nebo. Če ne verjamete, pa vzemite katekizem v roke. Tam je črno na belem zapisano, kateri so v nebo vpijoči grehi. Ali ni tam nič o zatiranju ubogih sirot in udov? Preberite tudi poglobitve grehe, saj na pamet vemo, da jih ne znate izvzemti tretji greh. Tega Vam ne očitamo, pri drugih šestih ste precej prizadeti. Gospod župnik! Razen par kimovcev Vas je sita vsa fara. Bo-dite dušni pastir, kakor Vaš častiti stan zahteva, in spoštoval Vas bo vse, če se pa ne poboljšate, pocukali Vas bomo v kratkem zopet in sicer dobro za suknjo, saj imamo še veliko zanimivega povedati.

— **S košem gnoja plačan po-greb.** Nekje v kraju ob Vipavi je živel črevljar. Dokler je bil zdrav, je zaslužil toliko, da sta shajala z ženo ter živila dalje, tako pač, kakor se živi ob siromašni obrti na kmetih. Ali prišla je bolezen. Mož je bolehal in bolehal in končno ob-ležal. Dolga štiri leta ga je mučila bole-zen in šele pred kratkim mu je bila usoda toliko milostna, da mu je vpihnila luč življenja. Imel je mož sicer bomo hi-šico, ali sčasoma se je bil tako zadolžil, da ga je moralo začeti županstvo podpi-rati in končno skrbeti zanj. Ko je njegova duša, oproščena zemskih okov, želela pred prestol Vsemogočnega, je poskrbelo žu-panstvo tudi za rakev, da so zemске ostanke ubogega trpina vložili dostojno v zemlo v tolažbo zapuščene vdove. Ali pri pogrebi mora biti nunc poleg, in ti po-svečeni gospodje v črnih suknjah kaj ne-radi storijo kak korak brez plačila. — Ubogega črevljarja je bilo treba pokopati, se ve, z duhovnikom. Ali kje vzeti denar ter ga plačati? Vdova je bila obupana, županstvo pa je sodilo, da kakor mu je ono poskrbelo rakev ter ga poprej pod-piralo, tako se dobi tudi v farovžu sošutno srce za trpina ter naredi g. nunc tistih par korakov brezplačno. Tako je mislilo

županstvo, ali ne tako g. nunc. Zavohal je, da ima žena koš gnoja, in ker ni mogla plačati v svetlih kroninah, katere tako razveseljujejo žegnane oči, jej je ukazal takoj pripeljati v farovž tisti koš gnoja namesto plačila v denarju. On je bil plačan, pa dobro; kaj njemu mari vdova! Včasih se je reklo: Prah si in v prah se spremeniš; sedaj pa bo treba menda prah zamenjati z gnojem.

— **Poželjenje mesa na priž-nici.** Zapustil je Sodražico g. Lavrič in premilostni mu je preskrbel za naslednika vnetega razlagatelja mesenega poželjenja. Povdarjamo, vnetega, ker ta gospod že skoro poldrugi mesec vedno le o mese-nem poželjenju svojim potrpežljivim ovčic-am pridiguje. Kakor da je specialist v tem! Iстина je, da se mora ljudstvo učiti, bodriti in k dobremu napeljavati, kar je tudi v resnici jedina naloga katoliškega duhovnika, a vsaka prenapetost, naj si je že kjer hoče, je škodljiva. Kakor se vsakdo nadležnega »Leierkostna«, ki goni svoj enakomerni »dididaj«, kmalu naveliča, tako so se tudi Sodražičani po mnenju gospoda kapelana samega že naveličali njegovih šablonskih propovedi o 6. božji zapovedi. V nedeljo je kar raz leco po-karal vernike, zakaj da kašljajo, kadar jim on razklada o 6. božji zapovedi. Kar ne-kake obstrukcije je ta gospod obdolžil svoje ovčice! Mogoče je pa imel prav? Ljudje delajo že razne dovtipe o njegovih pridigah, a vendar te točke ne more za-pustiti. Mogoče ga ta predmet tako inte-resira, ali mu pa jemljo njegovi obiski v konsumu in poslovanje v istem preveč časa, da si ne more priučiti drugih pridig.

— **Kako spoštujejo naši kle-rikalci postave.** Neki kapelan, stra-sten klerikalec in konsumnik na Gorenj-skem, je bil pred kratkim kaznovan v de-narno globo 100 K. To globo je kapelan plačal in dotični občinski zastop jo je sprejel v svojo ubožno blagajnico. Takoj pri naslednji občinski seji pa je neki ob-činski odbornik, ki je obenem tudi zvest kapelanov svedec, predlagal, da naj se teh 100 kron zopet izroči kapelanu, da revež ne bode zaradi prevelikega truda in skrbi pri konsumnem društvu še škode imel. Vsi odborniki so pritrdili temu pred-logu, le eden se mu je uprl, češ, da je to protipostavno. Takrat se pa oglasi trebu-hast župnik, ki je bil tudi v odboru: »Kaj, če je protipostavno, če smo pa vsi za to!« A pogumni odbornik se ni dal ugnati, ampak je zapretel, da bode takoj to za-devo naznanil okrajnemu glavarstvu, ako se ugotovi stavljenemu predlogu. Potem so vendar tudi drugi odnehali, a če je kapla-nova kazen še v ubožni blagajni, to nam ni znano. Kraj in imena so vsakemu ra-dovednežu na razpolago v uredništvu »Go-renjca«.

— **Ofer, ofer!** »Soča« je dobila naznanila, da naprednjaki na Goriškem letos ne bodo nosili ne tolarjev ne kronic politikujočim nuncem za »ofer« ter jim dajali s tem v roke orožje za bodoče zdrabže, za podkupovanje volilcev, za plačevanje pijače in jedače. — V Kobaridu zložijo raje denar v korist občinskih ubožcev. — Tako je prav! Posnemajte Go-ričane!

— **Povodom izrednega po-množenega poštnega prometa v** božičnem času se bodo od 21. do 24. po-daljšale uradne ure pri tukajšnji predaji pošiljatev vožne pošte, in sicer tako, da se bodo od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer brez presledka vsprejemale pošiljatve. Ob-činstvo se zaradi tega z ozirom na lastni prid, kakor tudi na to, da pošti omogoči njeno težavno nalogo laže in ugodnejše rešiti, nujno povablja, da prinese kolikor mogoče že v dopoldanskih urah ali vsaj kmalu popoldne pošiljatve na pošto, ako želi, da se takoj isti dan odpošljejo. Da gredó poštna manipulacije hitreje in lažje od rok, se priporoča zavoje obsegu, teži in daljavi pota, katerega imajo narediti, primerno trdno in trpežno narediti in na-tančno in razločno nasloviti. Naslov sam naj se zapiše naravnost na papir, platno ali v kar je blago zavito; če bi pa to ne bilo mogoče, naj se naslov na pošiljatev prišije ali pa tako prilepi, da se cel na-slovni listek dobro in trdno drži, nikakor pa ne zadostuje, naslov samo s pečatnim voskom napečatiti. Zelo se priporoča tudi v pošiljatev pridetiti še drug tak naslov, ker je potem, ako se odpre, pošti mogoče,

dostaviti jo tudi, če bi se zunanji naslov izgubil ali pa tako izbrisal, da ga ni mogoče več brati. Želeli je tudi, da stranke spremnice pravilno napišejo in vsebino natanko naznani, da se jim ne delajo ovire pri predaji. Da bo mogoče dohajajoče pošiljke hitreje dostavljati, se posamezne stranke kar najljudneje prosijo, dostavljalca poštne pošiljke kolikor mogoče hitro in nemudno odpraviti, t. j. hitro podpisati oddajne listke in poravnati pristojbine, kajti vsako tudi najmanjše zadrževanje zavira občutno ves promet.

Narodna čitalnica v Ptuiju ima svoj 39. občni zbor dne 6. januarja 1902. Na dnevnem redu je poročilo tajnika in blagajnika, volitev novega odbora in računskih pregledovalcev; končno tudi oddaja društvenih časnikov.

Ponarejanje denarja so zasledili po naključni žandarji od Sv. Barbare niže Maribora pri krčmarju in posestniku Valentinu Šoberniku v Sp. Dupleku. Iskajoč neko ukradeni knjigo, ki je pa niso našli, pogleda poveljnik g. Pén nehote neko davčno knjižico. »Oho! tu imate pa dosti denarja« in res sami ponarejeni stari desetaki in novi desetkronasti papirji so bili, ki jih je izdeloval Franc Pečar iz Zimice s fotografiranjem. Vse drugo je bilo izgotovljeno, le rudeče številke so še manjkale, katere zdaj rišeta v Mariboru pri c. kr. okrožni sodnji.

Deželni zbor istrski. Laški listi se bavijo mnogo z vprašanjem, kdo postane namestnik dež. glavarja istrskega. V obče so mnenja, da bo zopet imenovan dosedanji glavar Campitelli, da pa sprejme ta glavarstvo čast samo, če bo njegovim namestnikom imenovan kak Italijan, in ne kak Hrvat, kakor doslej.

Pevski in tamburaško društvo „Istrska Vila“ v Kastvu priredi 31. t. m. v »Narodnem domu« v Kastvu Silvestrovo veselico.

Obrtno gibanje v Ljubljani. Tekom meseca novembra so v Ljubljani svoj obrt odglasili, oziroma faktično opustili: Josip Pogačnik, Resljeva cesta št. 2, trgovino z mešanim blagom; Ivan Kordiš, Žabjek št. 2, branjarijo; Ivan Hansen Pod turnom št. 5, trgovino z mlečarskimi izdelki; Josip Moškerc, Frančiškanske ulice št. 16, sedlarski obrt; Anton Gerkman, Gruberjeve ulice št. 1, prodajo premoga in drv; Ignacij Dolinar, Stara pot št. 1, izdelovanje kisa; Martin Klemenčič, Zaloška cesta št. 7, branjarijo; Marija Poznič, Mestni trg, prodajo živil.

Mejnarodna panorama. Odšel sem sinoči iz panorame z zavestjo, da sem videl v istini kos krasnega kraja, slovit del zemlje in mesta, koji vabi nase na tisoče občudujočih turistov iz daljnih krajev. »Če si videl Neapolj, potem že lahko umrješ«, pravi tako značilno laški izrek. Sodim, da tatedenska razstava slik je vredna, da si jo ogleda celo najomikanejša gospoda. Starikast puščavnik z nagubanim obrazom pred svojo revno kočico iz lave, veličastveni Vezuv, bruhajoč lavo iz svojega tajinstvenega žrela, prekrasne cerkve, zanimiv muzej sv. Martina, trdnjave, spomeniki slavnih mož, izkopavanja v nesrečnih Pompejih, kjer je kmalu po Kristovem rojstvu zasula lava kraj in ljudi, in — toda, kaj bi našteval vse te nepopisne naravninske krasote, prepričaj se vsakdo sam ter si boš odnesel iz panorame sličen blagodejen utis, kakor jaz po sinočnjem posetu.

Tatica Terezija Fugec, katero je v soboto mestna policija aretovala, ker je ukradla urarju Roberta Kriegelnu dve srebrni uri in urarju F. Zajcu na Starem trgu pa zlato verižico, je izvršila še več drugih tatvin. Pri zlatarju Adolfu Wagenpfeilu na Jurčičevem trgu je ukradla 9 brož in eno srebrno uro in pri urarju I. Somnitzu na sv. Petra cesti pa zlat prstan.

Pretep. V neki gostilni na Opekarski cesti sta se pri šnopsu sprla postopača Franc Bogavšek in branjevec sin Ivan Božič. Prvi jih je dobil po glavi in v palec je bil ugrizen. Policija je oba pretepača zaprla.

Izgubljene reči. V Šelenburgovih ulicah je izgubila neka gospodična pleteno denarnico, v kateri je bil petak, 2 K in majhen volekdar.

V Ameriko se je odpeljalo večeraj z južnega kolodvora 27 oseb. Dva fanta, ki sta jo hotela popihati v Ameriko

pred izpolnitvijo vojaške dolžnosti, sta bila po policiji prijeta in sta se morala za nekaj časa naseliti na Žabjeku.

*** Zagrebško gledališče.** V proračunskem odseku hrvatskega sabora je povedal sekijski šef pl. Krajsovič, da bo imelo hrvatsko gledališče v Zagrebu letos velik deficit, ker občinstvo gledališča zadostno ne podpira ter da bo treba opero bržčas opustiti. »Agramer Tagblatt« pa poroča, da odstopi intendat pl. Hreljanović že v kratkem.

*** Koliko ljudi je na zemlji?** Po štetju od leta 1895 biva na našem planetu blizu 1500 milijonov ljudi. Od teh je, približno 500 milijonov, torej ena tretjina kristjanov, med temi je pa samo kakih 200 milijonov rimskih katoličanov. Od vseh zemljanov je toraj dobra osminka prave vere, sedem osmink pa jih tava v krivoverstvu, največ, namreč dve tretjini vseh ljudi na zemlji, je paganov ali ajdov. Med temi je zopet kakih 750 milijonov privržencev Brame ali Bude. Ti verujejo tudi nekako božjo trojico, Brama, Višnu in Živa Domišljujejo si tudi, da je bog se včlovečil v Budi, to pa na kakih dvanajstkrat. Budistov živi največ v Aziji, tudi Kitajci so neke vrste Budisti. Zadnji čas so začeli po vzgledu katoliških in protestantskih misijonarjev, ki prihajajo v njihove dežele tudi razpošiljati misijonarje; najprej iz Kitajskega v zahodne dele severne Amerike. Boj za vero, boj za blago! Zmagal bo kdor bo imel večjo znanost za sebe, kakor so nedavno katoliški učenjaki v Monakovem izpoznali, da protestantski del Nemčije katoliškega nadkriljuje, ker ima višjo omiko.

*** Obupen čin reveža.** V Korneuburgu je prišel v nedeljo 50letni Ivan Meixner k redarstvu prositi, da bi ga sprejeli v prisilno delavnico, ker ne more dobiti radi svoje starosti nikjer več dela. Ker ni Meixner ničesar zakrivil in je bil torej povsem pošten človek, ni moglo redarstvo ustreči njegovi želji ter ga je zato odslovilo. Tako je bil revež zopet na cesti. 16. t. m. pa so zgorela gospodarska poslopja posestnika Beera v Korneuburgu, in Meixner se je javil, da je on zanetil ogenj, da bo tako dobil zavetje v — prisilni delavnici. Požigalec so zaprli.

*** V blaznosti.** Iz Pirne na Saksionskem javljajo: Te dni je prišel v župnijo Schlunzig neki berač prosjačnik pastorju Dittmannu. Ko ga je hotela pastorka žena zapoditi iz stanovanja, je sprožil revolver, a k sreči ni nikogar zadela, potem je zbežal. Naslednjega dne je prišel zopet ter je hotel govoriti s pastorjem. Ko so ga prijeli, je spoznala v njem pastorka svojega 22 letnega brata Richterja iz Drahdan. »Berač« je sam priznal, da je prišel pred par dnevi v cerkev, ker je nameraval župnika Dittmana na prižnici ustreliti. Toda, ker je pridigoval njegov brat, in ne svak, se je zopet umaknil. Richter je tudi izpovedal, da je hotel še več drugih saksionskih duhovnikov umoriti. Njegovi sorodniki so ga spravili v blaznico, ker je menda blazen.

*** Cirkus „Barnum in Bailey“.** V petek je bil v Londonu občni zbor družbe »Barnum in Bailey«, na katerem se je izkazalo dohodkov v minoletem letu 296.000 funtov in izdatkov 228.000 funtov, torej dobička 68.000 funtov, t. j. 1.632.000 K, ki se deloma razdeli med delničarje, deloma pa se naloži v blagajno za izredne stroške.

*** Žrtve svetilnega plina.** V Hietzingu so stanovale v skupni sobi tri žene, vsaka stara nad 60 let. Ko je prišla 15. t. m. njih postrežnica v sobo, je našla vse tri na posteljah v nezavesti, v nos pa jej je vdaril zopern duh po plinu. Poklicala je urno ljudi na pomoč, in dognalo se je, da je prišel strupen plin s ceste iz neke poškodovane cevi v sobo. Starke bodo vsled zastrupljenja skoraj gotovo umrle.

*** Soprog zabodel.** V Pragi se je poročil pred sedmimi meseci usnjak Fr. Buriánek z lepo, mlado Albino Zápotocko, ki pa ni ugajala le njemu, temveč tudi drugim možem, kar pa seveda zaljubljenemu možu ni bilo po volji, zlasti, ker je lepa Albina rada vračala zaljubljenega pogleda svojih čestilcev. Vsled tega sta se mlada zakonca čestokrat prepirala, a sta se vedno zopet sprijaznila, celo potem, ko je zalotil Buriánek svojo ženo v objemu

druzega, nekega muzika. A tega je nezvestnica kmalu odslovila in je začela ljubimkati s filozofom Slavikom, ki je stalnoval pri njih. Buriánek je sumil nekaj; 15. t. m. se je priplazil zvečer tiho domov, in našel je res Slavika sedečega poleg postelje svoje žene, ki se je že odpravljala spat. To je Buriánka tako razjarilo, da je zabodel soprogo, ki je v par minutah umrla in rnil tudi svojega tekmeča. Takoj nato se je sam javil policijski patrulji, ki je ravno prijezdila mimo hiše.

*** Pet lastnih otrok umoril.** Kakor poročajo listi, se vrši v Chartresu, na Francoskem obravnava proti kmetu Edvardu Briereju, ki je umoril 21. aprila ponoči svojih pet otrok. Hotel se je oženiti z mladim, bogatim dekletom, a to je dejalo da ne mara udovca s toliko otroci. Briere vse taji ter pravi, da so bili isto noč roparji v njegovi hiši in so ti otroke umorili mej tem časom, ko je bil v gostilni. Toda dokazi so skoro popolnoma jasni, da je Briere sam morilec.

Književnost.

— „Knjižnica za mladino“ — Urejuje Engelbert Gangl, izdaja »Goriška tiskarna« A. Gabršček v Gorici. Snopič 25. Prodajna cena 1 krona. Pred novim letom izide ta nova knjiga za našo mladino. Obsežna bo 14 tiskanih pol na lepem papirju in bo trdno vezana. Vsebinska: 1. Pesmi Marice Strnadove (tri). — 2. Kratke povesti. Poljski spisala Tereza Jadwiga. (Vseh je 25). — 3. Pesmi Frana Žgurja (osem). — 4. Črtice. Češki spisala E. Krásnohorská. — 5. Pesmi Engelberta Gangla (šestnajst). — 6. Črtice iz življenja cesarja Jožefa II. (vseh je 42). To jako bogato, zanimivo, poučno berilo je izbrano za mladino do — desetega leta. Knjiga je jako primerna za — novoletno darilo. Cena posamičnim iztisom po 1 K je tako nizka, da si ne moremo misliti niže. Podobne knjige celo večjih narodov so veliko dražje. Ako bo vsaj 800 naročnikov, bo izhajala ta naša »Knjižnica za mladino« štirikrat na leto za samih 1 gld. 60 kr., da bo stala tako vsaka knjiga le 40 kr. Prosimo vse gg. učitelje, da naročijo za vsako šolo vsaj toliko iztisov, kolikor je razredov. Pa tudi med stariši naj pridobivajo naročnikov. — Ako založnik tudi v tej obliki ne bo mogel nadaljevati, ne vemo, ali pridemo še kdaj do take »Knjižnice za mladino«, ki nam bo v čast ter bo skrbela za dovoljno množico mladini primernih knjig.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 18. decembra. Poslanska zbornica pojde danes na božične počitnice. Sprejela je danes tudi v tretjem branju zakon o kmetijskih zadrukah in začela razpravo o diurnistih. Finančni minister odklanja odločno, da bi se vprašanje o diurnistih rešilo potom zakona ter zahteva, da je uredi vlada naredbenim potom. Vse kaže, da predloga zastran avskultantov ne pride danes več na razpravo.

Dunaj 18. decembra. Pododsek, ki se bavi s terminsko kupčijo na borzi, je naročil posl. Ploju, naj prenaredi vladni načrt glede preuredbe te kupčije v smislu nasvetov, ki jih je Ploj sam dal pododseku.

Dunaj 18. decembra. Danes je posebna deputacija poljskega kluba z vitezom Jaworskim na čelu naprosila posl. Kozłowskega, naj svoj mandat obdrži vsaj toliko časa, da bo proračun rešen. Kozłowski se je tej prošnji udal.

Dunaj 18. decembra. »Ostd. Rundschau« javlja, da bo posl. Herzog tožil »Arbeiter Ztg.«, ki ga že dolgo časa k temu sili, ker hoče pred sodiščem dokazati, da je Herzog denunciant. Herzog pripada vsenemški stranki.

Sofija 18. decembra. Splošno se sodi, da sestavi novo ministrstvo zopet Karavelov, in da se začne potem nova pogajanja z bankami zaradi posojila. Da bi se sobranje razpustilo, tega nihče ne verjame.

London 18. decembra. Kitchener brzojavlja, da se je oddelek generala Frencha pri Hanover Roodu spoprijel z Buri. V tem boju je bil burski vodja Kruitzingen ranjen in ujet. Tudi se poroča, da je polkovnik Sprice porazil Bure pri Patriotenslippu.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod Fran Tršina, Št. Jurij, Kranj, 5 K, nabral v gostilni Gražar v Senčurju pri družbi, povabljeni na kopuna. — Gosp. dr. J. H. Dunaj 20 K. — Gosp. L. P., Škofjaloška, 9 K 10 vin., nabrano pri odhodnici gosp. Ant. Adamiča. — Skupaj 34 K 10 vin. — Živeli!

Za Prešernov spomenik. Gosp. dr. J. H. Dunaj, 20 K. — Gosp. major Jos. Milavec, Lubaczow, 1 K 95 vin. — Gosp. Franjo Zihel, orož. stražmojster v Cerkljah na Gorenjskem 11 K, nabrano na kegljišču gosp. župana Hribarja istotam. — Skupaj 32 K 95 vin. — Živeli!

Za dilaško kuhinjo v Kranju. Gosp. major Jos. Milavec, Lubaczow, 1 K 95 vin. — Srčna hvala!

Avstrijska specialiteta. Na želodcu boleha-jočim ljudem priporočati je porabo pristnega »Moll-ovega Seidlitz-praska«, ki je preskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastjo uspehom. Skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJSKA, Tuchlauben 9. V lekarnah na delu zahtevati je izrecno MOLL-ov pre-
parat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 5 (2-17)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 11. decembra: Ivana Ničman, posestnica, 69 let, Stari trg št. 9, otrpnenje srca. — Marija Junček, zasebnica, 95 let, Rimska cesta št. 5, ostarelost. — Elizabeta Sešek, postrežkova žena, 33 let, Reber št. 3, malokrvnost. Dne 12. decembra: Stefanija Šuler, sprevednikova hči, 2 mes., Bohoričeve ulice št. 16, črvesni katar.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 206,5 m. Srednji srčni tlak 736,0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavine v mm.
17	9. zvečer	730,0	13 sl.	jz.ahod	dež	0,2
18	7. jutraj	727,0	27 sl.	jz.ahod	oblačno	
	2. popol.	727,3	89 sr.	jz.ahod del.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 13°, normale: —18°. Po noči bliskanje, proti jutru močna nevihta.

Dunajska borza

dne 18. decembra 1901.

Skupni državni dolg v notrah	99 15
Skupni državni dolg v srebru	90 —
Avstrijska zlatna renta	118 80
Avstrijska kronna renta 4%	95 95
Ogrska zlatna renta 4%	118 75
Ogrska kronna renta 4%	94 05
Avstro-ogrski bančni delnice	1590 —
Kreditne delnice	651 75
London vista	239 22 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 20
30 mark	23 44
30 frankov	19 05
Italijanski bankovci	93 50
3. kr. cekini	11 32

Najfinejši

cvetlični med

iz čebelnjaka Babnikovega v Dravljah, z jamstvom pristnosti in čistosti, prodaja v steklenicah po 1/4, 1/2 in 1/1 kilo

Edmund Kavčič

trgovina delikates, v Ljubljani, Prešernove ulice. (12-252)

Ges. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga do Trbiča. Ob 12. uri 24 m po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Beidling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 58 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Beidling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marjine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Ob 10. uri zvečer obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Obojni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiča. Ob 3. uri 25 m zjutraj obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj obojni vlak iz Trbiča. — Ob 11. uri 16 m dopoldne obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marjinih varov, Plzna, Prago, (direktni vozovi I. in II. razreda), Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Obojni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj, ob 2. uri 39 m popoldne in ob 8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob 10. uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1898)

Prilpravna božična darila

(2741-3)

prilporečala

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9.

Komí

22 let star, izurjen v trgovini z manufakturnim in modnim blagom, z dobrimi spričevali, sedaj vojaščine prost, zmožen slovenskega in nemškega jezika, želi vstopiti v kako trgovino. (2748-2)
Naslov pove upravnitvo »Slov. Nar.«

Pivovarna v Senožecah

išče za takojšen nastop

spretnega kurjača

ki je tudi več strojni ključničar. Ponudbe s prepisi spričeval naj se direktno dopošljejo. (2746-2)

Priznana naravna

istrska vina

pošiljata po nizki ceni (2010-28)

Rebec & Zalaznik, Pulj.

Lepo predivo

kakor tudi

vse druge deželne pridelke

ter

vsako množino suhih gob

kupuje najdražje

Anton Kolenc

trgovca v Celji na Stajerskem.

Kdor ima kaj blaga, naj naznani ceno in kakovost. (2182-21)

Proti
malokrvnosti

Zelednato vino

lekarnarja

G. Piccoli v Ljubljani

dvor. založnika Njeg. Svetosti papeže

ima v sebi 90krat več železa

kakor druga po reklami nezaslužno sloveča china-zelednata vina, katera čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino. III. (1368-52)

Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni oslabele osebah, kakor tudi še posebno pri bledeh, slabotnih in bolehalih otrocih. Dobiva se v steklenicah po pol litra. Vnanja naročila proti povzetju.

Kakor vsako leto, prejemava

tudi letos naročila

na z mlekom pitane kapune, na purane, gosi in race, kakor tudi na smuče (fogoše) iz Blatenskega jezera (Plattensee), na donavske krape in na smoje (Schiel) kilogr. gld. 1.30 do gld. 1.40, do petka, 20. t. m., zvečer.

Kham & Murnik

trgovina s špecerijami in delikatesami ter vinarna. (2743-3)

(1912-31)

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali, à 40 kr. in 60 kr., se dobiva samo

v deželni lekarni „pri Mariji pomagaj“ M. Leustek-a in v lekarni Ubald pl. Trnkoczy-ja v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.

Schweinfurt, dne 11. februarja 1899.

(2605-4) L. Kres, mlekarja.

Rokavice

iz tkanine,
glacé in pralnega usnja

dobre vrste

(kakor tudi (2626-6))

kožice za snažiti

v različni velikosti po nizki ceni pri

Alojziju Persché

Pred škofijo 22.

Usojamo si kar najbolje priporočati

prima vina

lastnega pridelka, obenem prosimo, da naju počastite v slučaju potrebe s precej obsežnim naročilom. Ponujamo: Lisansko rdečo à 18 in 19 kr., belo à 22 in 24 kr., istrijsko rdečo à 14 in 15 kr., belo à 16 in 17 kr., šilher à 15 in 16 kr., teran à 16 in 18 kr. za liter loco Pulj v posojilnih sodčkih, ki se kar najbrže franko nazaj odpošljejo. S spoštovanjem

Ivan in Nikolaj Žic

veletrgovina z vinom.

(2730-2) Barka: Domitila & Stefania, Pola.

Praktična božična darila

svilenega blaga
in baršuna

za bluze od 90 kr. naprej.

Perilo za dame
in gospode, ovratniki,
manšete, nogavice, obujki,
životci za lovce in hlače.

Največja izbira v
kožuhovini,
mufi in kolieriji itd.

Najboljši izdelki modrcov,
rokavic, najlepša zaloga
parfumov, mila, pahljač itd.

Kravatenajnovije mode,
vse za čuda nizko ceno

pri Harolu

Recknagelu,

zalagatelju c. kr. državnih
uradnikov.

Ljubljana, Mestni trg.

Žlobuki za dame
in otroke pod kupno ceno.

Mesečna soba

meblovana, s posebnim vhodom, z dvema oknom, v I. nadstropju, se odda 1. januarja 1902 s hrano ali brez hrane.

Več pove Alojzij Korsika, Bleiweisova cesta št. 1, na vrtu. (2750-3)

Svojo veliko zalogo naravnih vin na debelo

prilporeča

(2737-2)

Jernej Stele

v Spodnji Šiški št. 172.

Priporočava

krasne (le užitne) obeske za božična drevesca

v sestavkah, karton po 1 gld. 80 kr. in več, in pa

druge potrebščine za Božič.

Kham & Murnik

trgovina s špecerijami in delikatesami ter vinarna. (2756)

Posestvo hiš. šte. 12

v Lukovici, okraj Brdo, se bode v nedeljo, 22. decembra t. l., na prostovoljni dražbi prodalo.

Hiša z I. nadstropjem stoji tik državne ceste in je za vsako obrt pripravna, zraven so gospodarska poslopja, lep vrt in še druga zemljišča. V hiši se izvršuje že več let pečarija. (2753-2)

Natančnejša pojasnila daje: Jos. Perhauc, konces. pisarna za promet posestev v Ljubljani, Dunajska cesta št. 6.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatin

Most (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3.75

Prava srebrna remontoarka . . . 5.80

Prava srebrna verižica . . . 1.20

Nikelnasti budilec . . . 1.95

Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima

zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in

tisoč priznanih pism. (2758-1)

Ilustrovan katalog zastoj in poštnine preste.

Št. 13.457.

Razpis.

(2706-2)

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo okrožnega zdravnika

v Mokronogu z letno plačo 1400 K.

Prosilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje podpisaneu deželnemu odboru do 10. januarja 1902. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Od deželnega odbora Kranjskega

v Ljubljani, dne 4. decembra 1901.

A. opr. šte. A X. 36/1
25

Razglas.

(2745-1)

C. kr. okrajno sodišče za civilne stvari v Trstu daje na obče znanje, da je dne 8. januarja 1901. leta umrl na Opčinah št. 45 gospod Anton Nadrah, župnik v pokoji, zapustivši kodcil.

Ker sodišču ni znano, kje biva dednica Marija vdova Cebul roj. Nadrah, nečakinja pokojnikova iz Višnjegore, in Franc Vovk, nečak iz Višnjegore, pozivljata se ista, da se oglasita pri podpisnem c. kr. sodišču tekom enega leta, začeni z dnem tega razgласa, in da oddata svojo dedinsko izjavo, ker drugače se bo zapuščinsko razpravljanje vršilo in ovršilo s prijaviteljnimi dediči in s postavljenim jima skrbnikom gosp. odvetnikom dr. Matejem Pretnerjem.

C. kr. okrajno sodišče za civilne stvari v Trstu, oddelek X.
dne 10. decembra 1901.

Dr. Strauss s. r.

Usojam si naznaniti, da sem zopet otvoril v Ljubljani, Kolizeum št. 12 svojo

trgovino z vinom na debelo.

Na prodaj bodo najboljša črna in bela istrijska vina iz dobro znane vinske pokrajine Canfanaro, večinoma moj lastni pridelok.

Klet, katera se v prtiličju na levo nahaja, bo vsaki dan od 2.—5. ure popold. odprta.

(2726-2)

Karol Petech iz Žminja (Gimino), Istria.

Prave ruske

galoše

1888.

iz Rige z znamko zvezda

se dobijo po nizki ceni
na debelo in drobno
samo pri:

Ant. Krisper-ju in Vaso Petrič-u v Ljubljani

(ter nadalje tudi pri sledečih trvdkah: (2486-9))

Idrija: Valentin Lapajne, V. Treven.

Jesenice: Anton Treun, J. Ferjan.

Kamnik: Gregor Kratner.

Kočevje: E. Hofmann, Franc Bar-

telme, Franc Jonke.

Kostanjevica: Alojzij Gatsch.

Kranj: Marija Pollak.

Krsko: Rupert Engelsberger.

Litija: Lebinger & Bergmann.

Ljubljana: Karol Karinger, Alojzij

Persche, M. Cescutti, K. Treo.

Novomesto: J. Medved, M. Barborič.

Postojna: D. Dolničar.

Radovljica: Leopold Fürsager, Fri-

derik Homann, Oton Homann.

Škofja Loka: J. N. Koceli.

MARIJA DRENIK, Kongresni trg 7,

Hiša „Matice Slovenske“.

Zunanjim naročilom se ustreza najtočnejše.

Največja zaloga vsakovrstnih ženskih ročnih del in pripadajočega materiala. Monogrami in druge risbe se predtiskujejo na vsako blago. Priporočam tudi bogato zalogo volne **po najnižji ceni**. Izvršujejo se vsake vrste veznine v beli kakor cenejši tamburirni tehniki.

(2740-2)

Preselitev

posredovalnice za delo in službe ter za stanovanja.

Uljudno naznanjam, da sem se 8. novembra 1901 preselila s Sv. Petra ceste v Sotesko št. 8

ter prosim, da me cenjeno občinstvo tudi v mojem novem bivališči počasti z mnogobrojnimi naročili.

Z vsem spoštovanjem

Katarina Egy

posredovalnica za delo in službe ter za stanovanja. (2428-9)

Talanda Ceylon-čaj

Je jednat, aromatičen, čist,

Št. 1 v zavojčkih à K — 20, K — 50, K 1-25

Št. 2 „ „ — 24, „ — 60, „ 1-50

Št. 3 „ „ — 32, „ — 80, „ 2-

se dobiva v vseh večjih špecerijških trgovinah. (2593-8)

Pred ponarejanjem se hrani z vzorcem in znamko.

Sol za želodec

Komí

vešč trgovine s špecerijškim blagom in z železnino, se sprejme v večjem trgu na deželi. (2749-2)

Naslov pove upravnistvo »Slov. Nar.«.

C. kr.

dražbeni urad

(Dorotheum)

(2374) — Dunaj — (15)

L., Dorotheergasse 17

prevzema za licitacije: glasovirje, harmonije, dobro pohištvo, okrasne komade, vozove, ekvipaže, premične reči iz zapuščin in preseljevanja, kakor sploh vsakovrstne predmete, izvzemši novo blago.

Zglesi se vsak dan od 8.—12. ure.

Julija Schaumanna

deželnega lekarnarja v Stockeravi. (2755-1) b

Mnogo let že izpričano dietetično sredstvo za pospeševanje prebavljanja. Odstranjuje takoj želodčno kislino. Neprekošno za uravnanje in ohranjanje dobrega prebavljanja.

Dobiva se v vseh renom. lekarnah avstr.-ogrsko države. Cena 1 škatljice K 1-75. Razpošilja se po poštnem povzetju če se naroči najmanj 2 škatljici.

Glavna zaloga: deželna lekarna JULIJA SCHAUMANNA v Stockeravi.

Za božične praznike

priporoča (2759-1)

pekarna in slasčičarna

Jakob Zalaznik

Ljubljana, Stari trg št. 21

različna nasladna peciva, kakor tudi fine potvice, medene, rozinove in mandeljnov, ter fine šarkeljne in pince.

Nadalje priporoča

raznovrstne okraske

za božična drevesca

po nizki ceni.

Naročila se sprejemajo in izvršujejo točno.

Trgovina mešanega blaga

z žganjetočem, katera že obstoji skozi osem desetletij, se zaradi slabega zdravja z zalogo in hišo vred prav pod ugodnimi cenami **proda**, ali pa kakemu spretnemu trgovcu v najem da.

(2718-2)

LUČ V ŽEPU

ima vsakdo, kdor si kupi

voptičnem zavodu Jos. Goldstein-a

Pod Trnovo (2871-5)

električno žepno svetilko.

Praktično božično darilo!

Vsako si lahko ogleda, ne da bi moral kupiti!

Ženska in moška

konfekcija se prodaja za polovične cene

samo do 24. decembra

„Angleškem skladišču oblek“

Ljubljana, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

Z velespoštovanjem

Oroslav Bernatović.

(2757-1)

Božična in novoletna darila.

Priporočam svojo veliko zalogo finih švicarskih ur, krasne stenske ure, budilke, verižice, prstane, jako lepa in okusna različna darila iz finega kina-srebra, namizne oprave (Besteck) itd.

Pripomnim, da sem dobil lepo izbero švicarskih, žepnih srebrnih in zlatih ur.

Vse je puncirano pri c. kr. uradu.

Na razpolago so novi veliki ceniki, katere razpošiljam poštine prosto. (101-86)

Za vse blago jamčim 1 do 5 let.

Fran Čuden.

Mestni trg.

Mestni trg.

Najnižje cene!

Ustanovljeno 1870.

Perilo

Ustanovljeno 1870.

za gospode, dame in otroke

vsake vrste

priporoča v nedosežni izberi renomirana

trgovina s perilom

C. J. Hamann

Mestni trg št. 8.

Zalagatelj perila več častniških zavodov.

Perilo po meri se izgotavlja v najkrajšem času.

Natančno delo in znano dober kraj.

Usojam si opozoriti na to, da se pri meni izgotovljeno perilo

nikdar

kakor se to godi skoro pri vseh v trgovini se nahajajočih perilnih izdelkih iz tovarn, zlasti pri

srajcah za gospode

da se tem dá prikupljiva zunanost in slepeča belost, ne izpira s klorovo vodo, kar tkanini bistveno škoduje, in se ne lika s stroji,

ampak

se čisti in lika po starem sistemu, ki snovi ne pokvari.

Temu svojemu ravnanju in ker za izdelovanje perila porabljam samo najlepše

B. Schroll-ovo blago

imam se zahvaliti, da je moje perilo, zlasti pa

srajce za gospode

zaradi svoje izredne trpežnosti in zato tudi cenenosti daleč čez domače meje na jako dobrem glasu. Da je temu tako, izpričujejo več let na tisoče dohajajoča laskava zahvalna pisma kakor tudi vsak dan dohajajoča naročila, in sicer celo iz mest, kjer gotovo ne manjka izdelovalcev in prodajalcev perila. Sklicujem se na ravno omenjeno ter prosim, da se v slučaju, ako potrebujete kako perilo, obrnete z zaupanjem na mojo tvrdko, in zagotavljam že vnaprej v vsakem oziru strogo rečno postrežbo.

Z velespoštovanjem

C. J. Hamann

Izdelovalec perila.

(2700-3)

Prevzame se oprema za novorojenčke.

Samo do 25. decembra t. l.

razprodaja

vsega manufakturnega blaga za čuda nizke cene.

N. F. Minibeku.

(2721-2)